

Fumaarzuurtherapie bij psoriasis

In overleg met uw arts heeft u besloten een behandeling te starten met fumaarzuur. In deze folder leest u meer hierover.

Rijnstate

**Neem altijd uw
verzekeringsgegevens
en identiteitsbewijs mee!**

In overleg met uw behandelend dermatoloog heeft u besloten fumaarzuur te gaan gebruiken voor de behandeling van psoriasis. Uit onderzoek is gebleken dat fumaarzuur voor de behandeling van psoriasis van de huid een effectief middel is. Ondanks het feit dat fumaarzuur al sinds 1981 in Nederland wordt gebruikt, is het middel hier nog niet officieel geregistreerd als geneesmiddel tegen psoriasis. Fumaarzuur is op dit moment alleen in Duitsland officieel geregistreerd. Er is nog weinig bekend over de precieze werking van het geneesmiddel, en de kennis over bijwerkingen op lange termijn is beperkt. Omdat fumaarzuur in Nederland niet geregistreerd is, vragen wij u de bijgevoegde patiëntenverklaring in te vullen.

Voor welke patiënten?

In aanmerking voor behandeling met fumaarzuur komen patiënten met een matig ernstige tot ernstige psoriasis (al dan niet met gewrichtsklachten), bij wie andere onderhoudsbehandelingen met methotrexaattabletten, acitretinetabletten (Neotigason) en/of ciclosporinetabletten (Neoral) niet de voorkeur hebben, onvoldoende effectief zijn gebleken of niet te accepteren bijwerkingen veroorzaken.

Voor welke patiënten niet?

Onderstaande patiënten mogen géén fumaarzuur gebruiken:

- patiënten die jonger zijn dan 17 jaar;
- patiënten met hart- en vaatziekten, een hoge bloeddruk (die niet goed onder behandeling is), nier- en/of leverziekten, ernstige maag-/darmklachten en bloed- of lymfeklierkanker, zwangere vrouwen en vrouwen die borstvoeding geven (zie het kopje Zwangerschap).

Bijwerkingen

Bijwerkingen op korte termijn

De meest voorkomende bijwerkingen van fumaarzuur op korte termijn zijn:

- opvliegers (50% van alle patiënten)
- vermoeidheid (20%)
- diarree (15%) en buikkrampen (15%).

Deze klachten worden echter meestal goed verdragen en zijn zelden een reden om met de therapie te moeten stoppen. Verder kan fumaarzuur met name van invloed zijn op de nieren, de lever en het bloed. Bij 65% van de patiënten treedt een vermindering op van het aantal bloedcellen en bij ongeveer 35% is er een vermindering van het aantal witte bloedlichaampjes. Ook de leverenzymen stijgen bij ongeveer 40% van de patiënten, maar deze stijging normaliseert meestal na verloop van tijd weer.

Andere bijwerkingen die in veel mindere mate voorkomen, zijn:

- slokdarmpijn
- maagpijn en/ of maagzweer
- braken/ misselijkheid/ een algemeen onwelbevinden
- nierfunctiestoornissen
- cholesterolverhoging
- een koortsig gevoel
- jeuk, duizeligheid
- gewichtstoename
- oedeem (vochtophoping) in de benen.

Bijwerkingen op lange termijn

De bijwerkingen die hierboven vermeld staan, zijn in wisselende mate beschreven bij mensen die tot drie jaar behandeld werden met fumaarzuur. Voor een nog langere behandeling met fumaarzuur is onbekend of er nog andere bijwerkingen zijn, en of deze al dan niet ernstig zijn.

Op dit moment zijn er op basis van de ervaringen met mensen die al jaren fumaarzuur gebruiken, geen aanwijzingen dat u op lange termijn een ernstig risico loopt voor uw gezondheid. Geheel uit te sluiten is dit echter niet.

Zwangerschap

De mogelijkheid bestaat dat fumaarzuurtherapie de vrucht beschadigt. Daarom raden we vrouwen aan een zwangerschap te voorkomen door adequate anticonceptie. Bij gebruik van de 'pil' (anticonceptie) moet u aanvullende maatregelen nemen als u last krijgt van de bijwerkingen braken of diarree wanneer u met fumaarzuur begint.

Gewrichtsklachten

Gewrichtsklachten bij psoriasis kunnen ook goed reageren op fumaarzuurtherapie.

Hoe effectief is fumaarzuur?

De effectiviteit van fumaarzuur is niet altijd op dezelfde manier onderzocht. Daarom is het moeilijk om studies over de effectiviteit met elkaar te vergelijken en precieze getallen te geven over de effectiviteit van fumaarzuur. Gemiddeld blijkt echter dat bij 1 op de 4 mensen (24%) de psoriasis na 16 weken behandeling met fumaarzuur geheel verdwenen is. Bij 60-80% van de psoriasispatiënten treedt flinke verbetering op, op voorwaarde dat het middel goed verdragen wordt.

Beschikbaarheid en toedieningsvormen

Wanneer de dermatoloog u fumaarzuur voorschrijft, zal uw eigen apotheek deze meestal moeten bestellen. Dit kan een aantal dagen in beslag nemen. Meestal kunt u uw medicijnen daarom niet onmiddellijk meekrijgen bij de apotheek. Het medicijn is beschikbaar in een combinatie van mono- en dimethylfumaarzuur in tabletten van 105 en 215 mg (via Fagron) of in dimethylfumaarzuurtabletten van 30 en 120 mg (Psorinovo) (zie hieronder). De Rijnstate Poli-apotheek in Velp heeft de samengestelde fumaraattabletten op voorraad. Daar kunt u ze meteen meenemen.

Verkrijgbare tabletten

Fumaarzuurtabletten van Fagron:

- Fumaraat, tablet 105 mg [30 mg dimethylfumaraat + 75 mg monoethylfumaraat] (Fagron bestelnr 5009);
- Fumaraat, tablet 215 mg [120 mg dimethylfumaraat + 95 mg monoethylfumaraat] (Fagron bestelnr 5008).

Fumaarzuurtabletten Psorinovo van Mierlo Hout apotheek:

- Dimethylfumaraat Psorinovotabletten MSR MVA 30 mg MH (ZI nr. 15568865);
- Dimethylfumaraat Psorinovotabletten MSR MVA 120 mg MH (ZI nr. 15568873).

Niet alle zorgverzekeringen vergoeden fumaarzuur of Psorinovo. Schrijft uw arts dit middel voor, dan doet u er goed aan bij uw zorgverzekering te informeren of dit middel vergoed wordt. Soms is een speciale machtiging noodzakelijk. Uw zorgverzekering kan u daar verder over inlichten.

Dosering

De dosis van dimethylfumaraat wordt geleidelijk opgebouwd van 30 mg per dag naar 3 dd 2x120 mg per dag volgens onderstaand schema. Dit langzaam opbouwen voorkomt bijwerkingen (vooral maag-/darmklachten). Daarna neemt u een aantal weken steeds 3 dd 240 mg in en wacht u af tot een verbetering van de psoriasis optreedt. Als uw psoriasis goed onder controle is, wordt de dosering dimethylfumaraat geleidelijk verlaagd tot de laagste effectieve onderhoudsdosering. Deze ligt meestal tussen de 240 en 360 mg per dag, maar er zijn ook patiënten die met een zeer lage onderhoudsdosis (30 of 60 mg per dag) vrij blijven van psoriasis.

Week	ochtend	middag	avond
Week 1			30 mg
Week 2	30 mg		30 mg
Week 3	30 mg	30 mg	30 mg
Week 4			120 mg
Week 5	120 mg		120 mg
Week 6	120 mg	120 mg	120 mg
Week 7	120 mg	120 mg	2 x120 mg
Week 8	2 x120 mg	120 mg	2 x120 mg
Week 9	2 x120 mg	2 x120 mg	2 x120 mg
Week 10	etc	etc	etc

- Als u de tabletten goed verdraagt, kan de dosering soms ook sneller omhoog, bijvoorbeeld na een halve in plaats van een hele week een tablet toevoegen. Doe dit echter nooit op eigen initiatief. Uw behandelend dermatoloog bepaalt volgens welk schema u de dosering fumaarzuur mag opbouwen.
- Als de maximale dosering na 12 weken nog geen verbetering geeft, werkt het middel bij u niet en kunt u zonder afbouwschema met de fumaarzuurtabletten stoppen.

Wijze van innemen

Neem de tabletten in hun geheel in, bij voorkeur direct na de maaltijd. Kauw er dus niet op en breek de tabletten ook niet doormidden. De tabletten zijn namelijk beschermd met een speciaal maagsapbeschermd laagje ('enteric coated'), zodat ze ongeschonden uw maag passeren en pas in uw darm uiteen vallen. Dit voorkomt veel maagklachten. Als dit beschermlaagje niet meer intact is, kunt u dus last van uw maag krijgen.

Controles

Gezien de mogelijkheid van bijwerkingen op korte termijn en de onbekendheid met bijwerkingen op lange termijn (na drie jaar) is zorgvuldig controle van uw bloed en urine via uw dermatoloog absoluut noodzakelijk. De eerste drie maanden dat u fumaarzuur slikt, vindt deze controle elke maand plaats, vervolgens afhankelijk van de gevonden uitslagen een keer per drie maanden en na één jaar een keer per zes maanden.

Vragen?

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen, neem dan contact op met de poli Dermatologie via 088 - 005 5170.

Bij Rijnstate kunt u telefonisch en voor de meeste specialisten via www.rijnstate.nl uw afspraak maken.

Rijnstate,
uw ziekenhuis in de
regio Arnhem, Rheden
en De Liemers.

Rijnstate

Postbus 9555

6800 TA Arnhem

T 088 - 005 8888

E info@rijnstate.nl

www.rijnstate.nl